

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 04 26
COM(2013) 236 final

2013/0124 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo
teisėmis**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2013) 148 final}

{SWD(2013) 149 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Bendrosios aplinkybės

Laisvas darbuotojų judėjimas yra viena iš keturių pagrindinių laisvių, kuriomis grindžiama bendroji rinka. Tai – viena esminių Europos Sąjungos vertybių ir pagrindinis ES pilietybės elementas. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 45 straipsniu įtvirtinta ES piliečių teisė persikelti į kitą valstybę narę darbo tikslais. Jame konkrečiai išdėstyta teisė nebūti diskriminuojamam dėl pilietybės, kalbant apie galimybes įsidarbinti, darbo užmokestį ir kitas darbo sąlygas. Jame taip pat numatyta šalinti nepagrįstas kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui Europos Sąjungoje. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 15 straipsnio 2 dalyje patvirtinama, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi laisvę ieškoti darbo, dirbti, pasinaudoti įsisteigimo teise ir teikti paslaugas bet kurioje valstybėje narėje.

Reglamente (ES) Nr. 492/2011¹ pateikiama išsami informacija apie laisvu darbuotojų judėjimu suteiktas teises ir apibrėžiamos konkrečios sritys, kuriose draudžiama diskriminacija dėl pilietybės, t. y.²:

- galimybės įsidarbinti;
- darbo sąlygos;
- socialinės ir mokesčių lengvatos;
- galimybės mokytis;
- narys profesinėse sąjungose;
- būstas;
- galimybės vaikams naudotis švietimo sistema.

SESV 45 straipsnis ir Reglamentas (ES) Nr. 492/2011 yra tiesiogiai taikomi visose valstybėse narėse. Tai reiškia, kad nereikia priimti nacionalinės teisės aktų šioms nuostatomis perkelti. Visos bet kurio lygmens nacionalinės valdžios institucijos ir visi, nesvarbu, ar viešojo ar privataus sektoriaus, darbdaviai privalo taikyti ir gerbti šiomis nuostatomis suteiktas teises.

Nepaisant to, ES piliečiai, norintys persikelti arba iš tikrųjų persikeliantys iš vienos valstybės narės į kitą darbo tikslais, besinaudodami savo teisėmis patiria problemų. Atsižvelgiant į jiems kylančius sunkumus galima iš dalies paaiškinti, kodėl geografinis judumas tarp ES valstybių narių buvo santykinai nedidelis: remiantis ES darbo rinkos tyrimu 2011 m. tik 3,1 proc. darbingo amžiaus Europos piliečių (15–64 m.) gyveno kitoje nei gimtojoje ES valstybėje narėje³.

¹ 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje, OL L 141, 2011 5 27, p. 1–12. Šiuo reglamentu kodifikuojamas Reglamentas (EEB) Nr. 1612/68 ir tolesni jo pakeitimai.

² Išsamus teisių, nustatytų SESV 45 straipsniu ir Reglamentu (ES) Nr. 492/2011, aprašymas pateikiamas 2010 m. liepos 13 d. Komisijos komunikate „Užtikrintas laisvas darbuotojų judėjimas. Teisės ir pagrindiniai pokyčiai“, COM(2010) 373 galutinis, papildytas Komisijos tarnybų darbinio dokumentu.

³ Eurostatas, 2011 m. ES darbo jėgos tyrimas. Tačiau reikėtų pažymėti, kad remiantis turimais duomenų šaltiniais dažnai pernelyg sumažinamas ES judžių darbuotojų, gyvenančių ir (arba) dirbančių kitose ES valstybėse narėse, skaičius, nes kitose valstybėse narėse gyvenantys šie piliečiai nėra jose įregistruoti arba atliekant esamus tyrimus daugiausia apklausiami „įprastiniai šalies gyventojai“, o ne trumpam laikotarpiui migruojantys darbuotojai (pvz., atvykę į šalį tik keliems mėnesiams).

Remiantis 2009 m. Eurobarometro apklausos duomenimis, nors 60 proc. Europos piliečių tvirtino, kad laisvas darbuotojų judėjimas yra naudingas Europos integracijai, tik 48 proc. respondentų manė, kad jis daro teigiamą poveikį asmenims. Be to, kaip rodo naujesnės Eurobarometro (2011 m. rugsėjo mėn.)⁴ apklausos rezultatai, 15 proc. Europos piliečių neketina dirbti kitoje valstybėje narėje, nes įžvelgia pernelyg daug kliūčių.

Panašiai Europos Parlamento 2009 m. kovo 20 d. pranešime dėl su Sąjungos pilietybe susijusių problemų ir perspektyvų išsamiai apibūdintos tebesančios kliūtys, dėl kurių sunku naudotis teisėmis tarpvalstybiniu lygmeniu. Parlamentas paragino Komisiją parengti kliūčių naudotis ES piliečių teisėmis sąrašą, pagrįstą viešųjų konsultacijų rezultatais, ir pateikti konkrečių kliūčių šalinimo pasiūlymų.

Vėliau Europos Parlamentas 2011 m. spalio 25 d. rezoliucijoje dėl darbuotojų judumo Europos Sąjungoje skatinimo paragino Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių „*užtikrinti tinkamą esamų teisės aktų dėl nediskriminavimo taikymą, imtis praktinių priemonių, skirtų vienodo požiūrio į judžius darbuotojus principui įgyvendinti (...)*“⁵.

2009 m. kovo mėn. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų (EPSCO) tarybos išvadose dėl darbo jėgos profesinio ir geografinio judumo bei laisvo darbuotojų judėjimo Europos Sąjungoje Taryba paragino Komisiją ir valstybes nares „skatinti darbo jėgos judumo rėmimo priemones bei socialinį judumą, taip pat vienodą ir nediskriminuojantį požiūrį į darbuotojus migrantus laikantis *acquis*“ ir „toliau plėtoti atitinkamas strategijas ir priemones siekiant nustatyti ir išanalizuoti kliūtis geografiniam ir profesiniam darbuotojų judumui bei veiksmingai prisidėti prie esamų kliūčių šalinimo laikantis Sutarčių“.

2010 m. gegužės 9 d. pristatytoje Mario Monti ataskaitoje („Nauja bendrosios rinkos strategija“) pabrėžiama, kad apskritai bendras laisvas darbuotojų judėjimas laikomas sėkmingu teisiniu požiūriu, tačiau šia laisve iš keturių bendrosios rinkos laisvių naudojamosi mažiausiai. Ataskaitoje pabrėžiama, kad dauguma europiečių mano, jog yra per daug kliūčių dirbti kitoje ES šalyje, ir laisvo darbuotojų judėjimo srityje išlieka nemažai teisinių ir administracinių kliūčių. Ataskaitoje teigiama, kad tokio pobūdžio kliūtis įveikti yra sunkiausia.

2010 m. liepos mėn. komunikate „Užtikrintas laisvas darbuotojų judėjimas. Teisės ir pagrindiniai pokyčiai“⁶ Komisija nurodė, kad ji nagrinės naujų poreikių ir iššūkių (ypač susijusių su naujomis judumo tendencijomis), su kuriais susiduria ES darbuotojai migrantai ir jų šeimos nariai, sprendimo būdus ir atsižvelgdama į naują bendros rinkos strategiją svarstys, kaip skatinti ir stiprinti veiksmingo vienodo požiūrio į ES darbuotojus ir jų šeimos narius, besinaudojančius laisvo judėjimo teise, principo įgyvendinimo mechanizmus.

2010 m. šis tikslas buvo dar kartą įtvirtintas 2010 m. spalio 27 d. ES pilietybės ataskaitoje „Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“⁷. Skirtingą ir netinkamą su laisvo judėjimo teise susijusių ES teisės aktų taikymą Komisija įvardijo kaip vieną iš pagrindinių kliūčių, kurių ES piliečiams kyla naudojantis savo teisėmis pagal ES teisę. Taigi Komisija paskelbė ketinanti imtis veiksmų: ji „palengvins ES piliečių ir jų šeimos narių iš trečiųjų šalių laisvą judėjimą

⁴ Eurobarometro apklausa Nr. 363 „Vidaus rinka: suvokimas, supratimas, poveikis“, 2011 m. rugsėjo mėn. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf.

⁵ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2011/10-25/0455/P7_TA-PROV\(2011\)0455_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2011/10-25/0455/P7_TA-PROV(2011)0455_EN.pdf).

⁶ COM(2010) 373 galutinis, 2010 m. liepos 13 d.

⁷ COM(2010) 603.

griežtai užtikrindama ES taisyklių, be kita ko, susijusių su nediskriminavimu, įgyvendinimą, taip pat skatindama gerą praktiką ir geresnę ES taisyklių išmanymą vietoje, taip pat didindama informacijos sklaidos ES piliečiams apie jų teises į laisvą judėjimą mastą⁸.

2012 m. balandžio 18 d. Užimtumo srities dokumentų rinkinyje (Komisijos komunikatas „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“⁹ Komisija pranešė, kad ji „pateiks teisės akto pasiūlymą, kad geriau remtų (informuotų ir konsultuotų) judžius darbuotojus apie jų teises, nustatytas Sutartyje ir Reglamente Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje“.

Pirmininkas J. M. Barroso (2010–2014 m. Komisijos politikos gairės) taip pat pabrėžė atotrūkį tarp teorijos ir praktinio jos įgyvendinimo ir paragino taikyti laisvo judėjimo ir vienodo požiūrio principą, kas jis taptų tikrove kasdieniame piliečių gyvenime. 2012 m. rugsėjo 12 d. savo kalboje apie Sąjungos padėtį Pirmininkas J. M. Barroso pabrėžė, kad reikia sukurti Europos darbo rinką ir sudaryti žmonėms tokias pačias sąlygas dirbti užsienio šalyje kaip ir gimtojoje¹⁰.

Atotrūkis tarp teorinių ES piliečių teisių ir praktinio jų įgyvendinimo buvo pabrėžtas ir keliose institucijų ataskaitose, kuriose vis dažniau Europos Sąjunga raginama imtis veiksmų šioje srityje¹¹. 2013-ieji paskelbti Europos piliečių metais¹². Daugiausia dėmesio bus skiriama piliečių teisėms ir ES veiksams, kuriais užtikrinama, kad šios teisės būtų veiksmingai vykdomos piliečių ir visos ES labui.

Per kelerius metus Komisija gavo daug skundų iš piliečių, kurie nori persikelti ar jau persikėlė į kitą ES šalį darbo tikslais ir kurių teisės nėra gerbiamos. Piliečiai jaučiasi neužtikrinti priimančiojoje valstybėje narėje ir nesugeba patys įveikti patiriamų sunkumų.

Problema

Yra daug įvairių kliūčių ir problemų pavyzdžių:

a) Valdžios institucijos nesilaiko ES teisės aktų (teisės aktai neatitinka reikalavimų arba yra netinkamai taikomi) ir daromas poveikis ES darbuotojams migrantams

Nacionalinės teisės aktų atitikties ir bendrosios praktikos problemos valstybėse narėse vis dar išlieka ir apie jas toliau pranešama Komisijai. Keletas pavyzdžių:

- skirtingos sąlygos, taikomos ES piliečių įdarbinimui;
- pilietybės reikalavimai galimybėms užimti pareigas, kurioms netaikoma SESV 45 straipsnio 4 dalies išimtis;
- pilietybės kvotos, nustatytos ES piliečiams (pvz., profesionalaus sporto srityje);
- skirtingos ES piliečių darbo sąlygos (darbo užmokestis, karjeros perspektyvos, kategorija ir t. t.);

⁸ 2010 m. ES pilietybės ataskaitos veiksmas Nr. 15.

⁹ COM(2012) 173 *final*, 2012 m. balandžio 18 d.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/soteu2012/>.

¹¹ 2011 m. liepos mėn. Europos Parlamento ataskaita dėl darbuotojų judumo Europos Sąjungoje skatinimo; 2009 m. kovo mėn. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl vis dar esančių kliūčių judumui vidaus darbo rinkoje nustatymo.

¹² 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1093/2012/ES dėl Europos piliečių metų (2013 m.), OL L 325, 2012 11 23, p. 1.

- teisei naudotis socialinėmis lengvatomis taikomi reikalavimai, kuriuos patenkinti lengviau priimančiosios šalies piliečiams nei kitiems ES piliečiams (pvz., gyvenamosios vietos sąlyga);
- įdarbinant į kitose valstybėse narėse įgytą profesinę kvalifikaciją ir patirtį neatsižvelgiama arba joms suteikiamas kitoks statusas nei priimančiojoje valstybėje narėje įgytai profesinei kvalifikacijai ir patirčiai (pvz., skiriami papildomi taškai);
- nepaisant nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos šioje srityje, ES darbuotojams migrantams ir jų šeimos nariams, norintiems gauti studijų stipendijas, taikomos nacionalinės teisės aktais nustatytos gyvenamosios vietos sąlygos;
- diskriminuojami pasienio darbuotojai.

b) Darbdaviai ir teisės konsultantai nesilaiko ES teisės aktų

Remiantis ekspertų ir Komisijos¹³ surinkta informacija, viešojo ir privataus sektoriaus darbdaviai dažnai nežino ES taisyklių, nepriklausomai nuo to, ar nacionalinės teisės aktai atitinka reikalavimus, ar ne. Pagrindinės šios problemos priežastys – taisyklių neišmanymas ir jų supratimo stoka, ypač kalbant apie privataus sektoriaus darbdavius (pvz., jie priima įdarbinimo prašymus iš asmenų, gyvenančių šalyje tam tikrą laiką, nepripažįsta ankstesnės profesinės patirties ar kvalifikacijos, įgytos kitoje valstybėje narėje, taiko per griežtus kalbos reikalavimus ir kt.).

ES laisvo darbuotojų judėjimo teisės aktai – ne visada žinoma ar pažįstama sritis net ir teisės konsultantams.

c) ES darbuotojai migrantai neturi galimybių gauti informaciją arba priemonių jų teisėms užtikrinti

Remiantis kelių apklausų¹⁴ duomenimis, piliečiai nurodė nežinantys, kur kreiptis, iškilus su jų teisėmis ES susijusioms problemoms. Esama įrodymų, kad migrantams sunku naudotis jiems skirtomis apsaugos priemonėmis, pavyzdžiui, jie neišmano nacionalinių procedūrų ir sistemų, neturi kalbos įgūdžių, reikalingų pasinaudoti paslaugomis, arba teisinių konsultacijų paslaugos ir parama pernelyg daug kainuoja.

Šios išvardytos problemos daro poveikį ES piliečiams, kurie persikelia į kitą valstybę narę dėl profesinių priežasčių ir po to grįžta dirbti į gimtąją valstybę narę.

Tikslai

Siekiant išspręsti šias problemas, nustatyti konkretūs tikslai:

- mažinti ES darbuotojų migrantų diskriminaciją dėl pilietybės;
- panaikinti atotrūkį tarp ES darbuotojų migrantų teisių pripažinimo ir praktinio jų įgyvendinimo, palengvinant teisingą esamų teisės aktų įgyvendinimą;
- mažinti nesąžiningos veiklos prieš ES darbuotojus migrantus atvejų;
- ES darbuotojams migrantams suteikti priemones jų teisėms užtikrinti.

¹³ Žr. toliau 2 punktą.

¹⁴ Eurobarometro apklausa Nr. 363 „Vidaus rinka: suvokimas, supratimas, poveikis“, 2011 m. rugsėjo mėn. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2.1. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

a) Laisvo darbuotojų judėjimo ekspertų tinklas

Laisvo darbuotojų judėjimo teisės ekspertų tinklas kasmet teikia ataskaitą apie teisinę šios srities padėtį Europos Sąjungoje¹⁵.

Pirmojoje ataskaitoje¹⁶, kuri buvo baigta 2011 m. sausio mėn., daugiausia dėmesio skiriama teisės į vienodą požiūrį dėl pilietybės įgyvendinamumui, kiek tai susiję su ES darbuotojais migrantais, ir esamai kiekvienos valstybės narės teisei sistemai. Ataskaitoje padaryta išvada, kad šiai teisei retai suteikiama to paties lygio apsauga ir garantijos kaip teisei į vienodą požiūrį dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, rasės, lyties ir amžiaus). Daugelyje valstybių narių ES darbuotojai migrantai vis dar labiau prilyginami trečiųjų šalių piliečiams nei vietos darbuotojams. Dauguma diskriminaciją patiriančių ES darbuotojų migrantų turi pasikliauti plačiai aiškinamais nacionalinės teisės aktais, kuriais įgyvendinamos ES lygybės direktyvos, skirtos kovoti su diskriminacija dėl kitų priežasčių.

Antrojoje ataskaitoje, pateiktoje 2011 m. spalio mėn., apžvelgiamos kiekvienoje valstybėje narėje nustatytos pagrindinės problemos, susijusios su laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių taikymu. Kai kuriose valstybėse narėse esama veikiausiai sisteminio pobūdžio problemų, o tai paprastai laikoma neteisėta diskriminacija. Daugiausia problemų kyla dėl netiesioginės diskriminacijos ar nepagrįstų apribojimų naudotis darbuotojų laisvo judėjimo teise, pavyzdžiui, teisė naudotis tam tikromis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis ribojama gyvenamosios vietos reikalavimu, taikomi pernelyg griežti kalbos reikalavimai, arba valstybės narės, apskaičiuodamos viešojo sektoriaus darbuotojo darbo stažą ir susijusias išmokas, neatsižvelgia į panašios profesinės patirties kitoje ES valstybėje narėje metus.

b) Diskusijos Laisvo darbuotojų judėjimo patariamajame komitete

Laisvo darbuotojų judėjimo kliūtys, diskriminacijos dėl pilietybės problemos ir poreikis geriau užtikrinti esamų ES taisyklių taikymą buvo svarstyti daugelyje Laisvo darbuotojų judėjimo patariamojo komiteto posėdžių nuo 2010 m. spalio mėn. iki 2012 m. spalio mėn. Patariamojo komiteto, kurį sudaro valstybių narių atstovai ir socialiniai Europos ir nacionaliniai partneriai, narių taip pat buvo prašoma pateikti atsakymus į Komisijos parengtą klausimyną. Klausimynu siekta nustatyti nacionalinio lygmens veiklą, skirtą informuoti, remti, apsaugoti ES darbuotojus ir jiems padėti, kiek tai susiję su Reglamento (ES) Nr. 492/2011 įgyvendinimu.

Komiteto nariai pripažino, kad svarbu iš tikrųjų ir veiksmingai taikyti galiojančias teises. Į klausimą, kaip tai pasiekti, jie pateikė įvairių sprendimų: nuo informuotumo didinimo veiklos

¹⁵ Nuo 2006 m. tinklo rengiamas metinės Europos ataskaitas galima rasti šiuo adresu: <http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=consolidated+report&mode=advancedSubmit&langId=lt>.

Jos grindžiamos kiekvienos valstybės narės metinėmis nacionalinėmis ataskaitomis, kurios pateiktos šiuo adresu:

[http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey="national+report"&mode=advancedSubmit&langId=lt](http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=).

¹⁶ 2011 m. sausio mėn. teminė ataskaita „Reglamento (EEB) Nr. 1612/68 taikymas“ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=475&langId=lt>.

iki griežtesnio taisyklių vykdymo ir geresnių galimybių ES darbuotojams migrantams gauti informaciją ir paramą. 2012 m. spalio 30 d. Laisvo darbuotojų judėjimo patariamąjį komitetą posėdyje socialiniai partneriai (Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) ir Europos verslo konfederacija *Business Europe*) labai teigiamai įvertino direktyvos pasiūlymą.

c) Viešosios konsultacijos

2011 m. birželio – rugpjūčio mėn. Komisija surengė viešąsias konsultacijas. Piliečiai, nacionalinės valdžios institucijos, profesinės sąjungos, darbdavių organizacijos ir asociacijos (nevyriausybinių organizacijų, nepriklausomų specialistų asociacijos ir kt.) pateikė savo nuomonę dėl pagrindinių problemų, kurias patiria darbuotojai, siekiantys naudotis savo laisvo judėjimo teise, dėl dabartinio darbuotojų apsaugos lygio ir būtinybės ES imtis veiksmų, skirtų padėti darbuotojams naudotis visomis savo teisėmis.

Iš viso gauti 243 atsakymai, iš jų 169 pateikė piliečiai ir 74 – organizacijos, įskaitant nacionalines valdžios institucijas. Iš organizacijų daugiausia atsakymų pateikė profesinės sąjungos (27 proc. respondentų), NVO (17 proc.), nacionalinės valdžios institucijos (15 proc.) ir darbdavių organizacijos (12 proc.).

Dauguma dalyvių sutiko, kad reikėtų gerinti ES darbuotojų apsaugą nuo diskriminacijos dėl pilietybės. Profesinių sąjungų, NVO, privačių įmonių, regionų ir vietos valdžios institucijų atstovai ir piliečiai pabrėžė, kad svarbiausia priemonė – ES teisės aktų priėmimas. Nacionalinių valdžios institucijų nuomonės šiuo klausimu skyrėsi. Darbdaviai aiškiai nurodė, kad labai svarbu didinti informuotumą. Dauguma respondentų svarbia priemone laikė ryšių centrų ar struktūrų valstybėse narėse įsteigimą. ES šalių dalijimasis patirtimi taip pat laikytas svarbiu, tačiau ne pelno organizacijos, profesinės sąjungos, privačios įmonių ir regionų valdžios institucijos¹⁷ pabrėžė paramos organizacijoms svarbą.

2.2. Poveikio vertinimas

Vadovaudamasi geresnio reglamentavimo politika, Komisija atliko politikos alternatyvų poveikio vertinimą, grindžiamą 2012 m. balandžio mėn.¹⁸ baigtu išorės tyrimu¹⁹.

Politikos alternatyvos apima įvairias galimybes, kuriomis numatomas skirtingas ES lygmens intervencijos mastas: išlaikyti *status quo*, vykdyti pokyčius be reglamentavimo arba reglamentuoti. Kalbant apie reglamentavimą, politikos galimybėmis numatomi skirtingi scenarijai – nuo mažiausio poveikio (neprivaloma teisinė priemonė, pvz., rekomendacija), iki didžiausio poveikio priemonės, t. y. privalomos teisinės priemonės – direktyvos.

Visos šios galimybės buvo išnagrinėtos atsižvelgiant į bendruosius tikslus.

Atlikus poveikio vertinimą nustatyta, kad privalomų teisės aktų iniciatyva turėtų realų poveikį laisvo judėjimo teisių įgyvendinimui. Privaloma teisinė priemonė, kuria valstybės narės

¹⁷ Gautų atsakymų santrauka pateikiama prie šio pasiūlymo priedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Iniciatyva, kuria remiami ES darbuotojai migrantai, besinaudojantys savo laisvo judėjimo teisėmis“ (angl. *Initiative to support EU migrant workers in the exercise of their rights to free movement*) 7 ir 8 prieduose.

¹⁸ Bendroji sutartis VT 2011/012. Tyrimas, skirtas išnagrinėti ir įvertinti galimų laisvo darbuotojų judėjimo srities ES iniciatyvų socialinį, ekonominį ir aplinkosaugos poveikį, susijusį su esamų ES nuostatų vykdymu (VC/2011/0476).

¹⁹ *Ramboll* tyrimas, skirtas išnagrinėti ir įvertinti galimų laisvo darbuotojų judėjimo srities ES iniciatyvų poveikį, susijusį su esamų nuostatų vykdymu <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=474&langId=lt>.

įpareigojamos imtis tinkamų priemonių, skirtų užtikrinti veiksmingus informacijos sklaidos ir piliečių konsultacijų mechanizmus, yra daug veiksmingesnis ir efektyvesnis minėtų tikslų įgyvendinimo būdas.

Tinkamiausia galimybė yra direktyva kartu su kitomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, bendromis gairėmis konkrečiais klausimais, kurias priimtų Laisvo darbuotojų judėjimo techninis komitetas²⁰. Bendrų gairių dokumente būtų nagrinėjamos konkrečios ES teisės aktų taikymo laisvo darbuotojų judėjimo srityje problemos.

Direktyva, kuria remiantis nustatomos priemonės, skirtos remti ES darbuotojus migrantus, patiriančius su laisvu judėjimu susijusių problemų, būtų siekiama didinti nacionalinių valdžios institucijų informuotumą šiuo klausimu ir skatinti jas aktyviau kovoti su diskriminacija dėl pilietybės. Didinant informuotumą apie šią problemą, piliečiai geriau išmanytų savo teises; žinias pagerintų ir viešojo ir privataus sektoriaus darbdaviai bei kitos suinteresuotosios šalys (NVO, socialiniai partneriai ir kt.). Be to, nesukuriant papildomos naštos darbdaviams, direktyva labai prisidėtų gerinant ES teisės aktų suvokimą ir vykdymą, nes valstybių narių būtų konkrečiai reikalaujama užtikrinti geresnę informaciją suinteresuotosioms šalims. Be to, numatant konkrečias teisių gynimo priemones, taikytinas pažeidus teises pagal SESV 45 straipsnį, ir sudarant sąlygas trečiosioms šalims imtis veiksmų ES darbuotojų migrantų vardu, piliečiai galėtų lengviau naudotis savo teisėmis ir gauti reikalingą paramą.

2012 m. liepos mėn. poveikio vertinimo projektą patvirtino Poveikio vertinimo valdyba (toliau – PVV). PVV nuomonė ir galutinis poveikio vertinimas bei jo santrauka skelbiami drauge su šiuo pasiūlymu.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Bendrosios aplinkybės. Siūlomų veiksmų santrauka

Šiuo direktyvos pasiūlymu siekiama tobulinti ir sustiprinti metodus, kuriais SESV 45 straipsnis ir Reglamentas (ES) Nr. 492/2011 yra praktiškai taikomi visoje Europos Sąjungoje. Šiuo tikslu nustatoma bendra atitinkamų nuostatų ir priemonių sistema, padėsianti geriau ir vienodžiau taikyti teises, ES teisės aktais suteiktas darbuotojams ir jų šeimos nariams, kurie naudojasi savo laisvo judėjimo teise.

Direktyvos pasiūlyme visų pirma nustatomi teisiniai įsipareigojimai, siekiant:

- užtikrinti ES darbuotojams migrantams tinkamas nacionalines teisių gynimo priemones. Kiekvienam ES darbuotojui, manančiam, kad buvo diskriminuojamas dėl pilietybės, turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti atitinkamomis administracinėmis ir (arba) teisminės procedūromis diskriminacinei veiklai užginčyti;
- geriau apsaugoti darbuotojus užtikrinant, kad asociacijos, organizacijos arba kiti juridiniai asmenys, teisėtai suinteresuoti skatinti laisvo darbuotojų judėjimo teises, galėtų ES darbuotojų migrantų, kurių teisės buvo pažeistos, vardu arba juos remdami dalyvauti visose administracinėse arba teisminėse procedūrose;

²⁰ Techninį komitetą, numatytą Reglamentu (ES) Nr. 492/2011, sudaro valstybių narių atstovai.

- įsteigti nacionalinio lygmens struktūras arba įstaigas, kurios skatintų naudoti laisvo judėjimo teisę teikdamos informaciją, paramą ir pagalbą ES darbuotojams migrantams, kenčiantiems nuo diskriminacijos dėl pilietybės;
- didinti informuotumą, teikiant darbdaviams, darbuotojams ir visoms kitoms suinteresuotosioms šalims lengvai prieinamą susijusią informaciją;
- skatinti dialogą su atitinkamomis nevyriausybinėmis organizacijomis ir socialiniais partneriais.

3.2. Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas grindžiamas SESV 46 straipsniu, kuris taip pat yra Reglamento (ES) Nr. 492/2011 teisinis pagrindas ir kuriuo leidžiama priimti reglamentus arba direktyvas pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

3.3. Subsidiarumo ir proporcingumo principai

Nustatytos problemos, kylančios taikant ir vykdamas ES laisvo darbuotojų judėjimo srities teisės aktus, ypač Reglamentą (ES) Nr. 492/2011, yra susijusios su tikslais, išdėstytais Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalyje, pagal kurią Europos Sąjunga sukūrė vidaus rinką, pagrįstą didelio konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos, ir SESV 45 straipsnyje (ES darbuotojų judėjimo laisvė ir nediskriminavimas dėl pilietybės) bei 18 straipsnyje (ES piliečių nediskriminavimas dėl pilietybės).

Galiojančios ES taisyklės turi būti taikomos tinkamai ir veiksmingai. Valstybės narės skirtingai taiko ir vykdo Reglamentą (ES) Nr. 492/2011 ir ne visada laikosi jo nuostatų, taip kenkiama laisvam judėjimui, kuris yra pagrindinė laisvė. Esama įrodymų, kad labai sunku sudaryti reikiamas vienodas sąlygas darbuotojams, kurie naudoja savo teisę laisvai judėti visoje ES. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, reikiamas teisinis aiškumas ir tikrumas gali būti pasiekti tik ES lygmeniu.

Valstybės narės negali deramai pasiekti pasiūlymo tikslų, ir todėl būtina imtis veiksmų ES lygmeniu.

Pagal proporcingumo principą šioje direktyvoje nenumatoma nieko, kas nėra būtina siekiant šių tikslų. Siekiant tobulinti Reglamento (ES) Nr. 492/2011 praktinį taikymą ir vykdymą, joje siūlomos prevencinės priemonės, pvz., tinkamų teisių gynimo priemonių užtikrinimas ir informacijos, paramos ir konsultacijų teikimas vadovaujantis nacionalinėmis tradicijomis ir praktika.

Atsižvelgiant į siūlomų priemonių pobūdį, valstybės narės bus leidžiama rinktis įgyvendinimo priemones, kurios geriausiai atitiktų jų nacionalines teises sistemas ir procedūras.

3.4. Išsamus pasiūlymo paaiškinimas

3.4.1. I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

3.4.1.1. 1 straipsnis. Dalykas

Sutarties dėl ES veikimo 45 straipsnis yra ES teisės nuostata, kuri tiesiogiai taikoma valstybių narių nacionalinėje teismų sistemoje ir kuri tiesiogiai suteikia Europos piliečiams teisę persikelti į kitą valstybę narę dirbti ir priimti darbo pasiūlymus, joje dirbti be darbo leidimo, joje apsigyventi darbo tikslais ir pasilikti net pasibaigus darbo laikui. Ji taip pat suteikia teisę naudotis vienodomis, kaip ir priimančiosios šalies piliečiams suteikiamomis, galimybėmis įsidarbinimo, darbo užmokesčio ir kitų įdarbinimo bei užimtumo sąlygų srityje. Taigi ji reiškia, kad panaikinama bet kokia diskriminacija (tiesioginė ar netiesioginė) dėl pilietybės, susijusi su šių teisių įgyvendinimu, taip pat bet kokios nepagrįstos kliūtys, kurios trukdo naudotis laisvo judėjimo teise²¹.

Reglamentas (ES) Nr. 492/2011 taip pat yra teisinė priemonė, kuri savo pobūdžiu tiesiogiai taikoma ir valstybės narės neturi imtis įgyvendinimo priemonių, kad jų piliečiai galėtų naudotis šiuo reglamentu suteiktomis teisėmis.

Minėtu reglamentu asmenims nustatytos teisės, kurias vykdyti bus lengviau taikant šį pasiūlymą, yra išdėstytos paties reglamento I skyriaus „Įdarbinimas, vienodos sąlygos ir darbuotojų šeimos“ 1–10 straipsniuose. Jie visų pirma susiję su galimybe įsidarbinti (1 skirsnis, Teisė būti įdarbintam, 1–6 straipsniai), vienodu požiūriu užimtumo ir darbo sąlygų srityje (2 skirsnis, Užimtumas ir vienodo požiūrio užtikrinimas, 7–9 straipsniai), ir su darbuotojų šeimos nariais (3 skirsnis, Darbuotojų šeimos, 10 straipsnis).

Šis direktyvos pasiūlymas nėra susijęs su Reglamento (ES) Nr. 492/2011 II skyriumi *Laisvų darbo vietų nustatymas ir užpildymas ir darbo prašymų nustatymas* (11–20 straipsniai), III skyriumi *Komitetai, užtikrinantys glaudų valstybių narių bendradarbiavimą darbuotojų judėjimo laisvės ir įdarbinimo srityje* (20–34 straipsniai) ir IV skyriumi *Baigiamosios nuostatos* (35–42 straipsniai).

3.4.1.2. 2 straipsnis. Taikymo sritis

Pasiūlymu nekeičiama Reglamento (ES) Nr. 492/2011 taikymo sritis. Jis taikomas tik diskriminacijos dėl pilietybės atvejais, susijusiais su sritimis, kurioms taikomas minėtas reglamentas, nustatant apsaugos, informavimo ir paramos nuostatas pagal šio direktyvos pasiūlymo 3–7 straipsnius. Juo remiamos garantijos, kad darbuotojams, kurie naudojami savo teise laisvai judėti Europos Sąjungos teritorijoje, nepagrįstų kliūčių, susijusių su tinkamumu ir galimybėmis įsidarbinti atvejais, būtų sudaromos vienodos sąlygos ir taikomos sustiprintos teisių gynimo priemonės.

Atsižvelgiant į tai, direktyvos pasiūlyme nagrinėjami šie klausimai:

- galimybės įsidarbinti;
- įdarbinimo ir darbo sąlygos, ypač susijusios su darbo užmokesčiu ir atleidimu iš darbo;
- galimybės naudotis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis;

²¹ Visų pirma žr. 2010 m. kovo 16 d. Sprendimą *Olympique Lyonnais SASP prieš Olivier Bernard, Newcastle United FC*, C-325/08, Rink. p. I-2177.

- narystė profesinėse sąjungose;
- galimybės mokytis;
- galimybės gauti būstą;
- galimybės darbuotojų vaikams naudotis švietimo sistema.

3.4.2. II SKYRIUS. VYKDYMAS

3.4.2.1. 3 straipsnis. Teisių apsauga, teisių gynimo priemonės, terminai

Šiuo straipsniu nustatomas teisinis įsipareigojimas valstybėms narėms numatyti ES darbuotojams migrantams tinkamas nacionalinio lygmens teisių gynimo priemonės. Jis taip pat susijęs su teisių vykdymu ir apsauga, kurie yra savaime susiję su pagrindine teise. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje kiekvienam asmeniui, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Europos Sąjungos teisės, buvo pažeistos, užtikrinama teisė į veiksmingą gynybą. Pasiūlyme numatytos ir teisminės, ir neteisminės teisių gynimo priemonės, įskaitant alternatyvius ginčų sprendimo mechanizmus, pavyzdžiui, taikinimo ir tarpininkavimo paslaugas. Ombudsmenai ir lygybės įstaigos ar kitos panašios struktūros taip pat gali būti alternatyva bendrosios kompetencijos teismams. Remiantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, šiame straipsnyje numatoma, kad jeigu valstybės narės numato tik administracines procedūras, jos užtikrina, kad bet koks administracinis sprendimas galėtų būti ginčijamas teisme.

Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką²², šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad ankstesnės dalies nuostatos nepažeidžia nacionalinių taisyklių, kuriomis nustatomi terminai, per kuriuos turi būti pateikiami ieškiniai dėl vienodo požiūrio principo, jeigu tie terminai yra tokie, kad jų negalima laikyti galinčiais padaryti naudojimąsi Sąjungos laisvo darbuotojų judėjimo teisės aktais nustatytais teisėmis praktiškai neįmanomą arba pernelyg sudėtingą.

3.4.2.2. 4 straipsnis. Asociacijų, organizacijų ar kitų juridinių asmenų veiksmai

Šiuo straipsniu nustatomas įsipareigojimas valstybėms narėms užtikrinti, kad asociacijos, organizacijos arba juridiniai asmenys (pavyzdžiui, profesinės sąjungos, NVO arba kitos organizacijos) galėtų ES darbuotojų migrantų vardu arba juos remdami dalyvauti visose administracinėse arba teisminėse procedūrose, susijusiose su darbuotojų teisių, įtvirtintų šia direktyva arba Reglamentu (ES) Nr. 492/2011, pažeidimo atvejais. Būtų leista valstybėms narėms pačioms apibrėžti šios nuostatos taikymo sąlygas pagal nacionalines teisinės sistemas ir procedūras.

Asociacijos, organizacijos arba kiti juridiniai asmenys, gindami darbuotojo ir jo šeimos narių teises jų vardu ar juos remdami, gali atlikti svarbų vaidmenį²³. Pagalba valstybėse narėse galėtų skirtis priklausomai nuo jų teismų sistemos, procedūrų, tradicijų ir praktikos (pvz., profesinės sąjungos galėtų imtis veiksmų, padengti išlaidas arba padėti diskriminacijos aukoms).

Kaip ir ankstesniame 3 straipsnyje, 4 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad pirmosios dalies nuostatos nepažeidžia nacionalinių taisyklių, kuriomis nustatomi terminai, per kuriuos turi būti pateikiami ieškiniai.

²² 2000 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Preston*, C-78/98, Rink. p. I-03201.

²³ Šiuo metu ši teisė įvairiais būdais taikoma daugumoje valstybių narių, išskyrus Vokietiją, Estiją ir Maltą.

3.4.3. III SKYRIUS. VIENODO POŽIŪRO SKATINIMAS, RYŠIŲ CENTRAI, STRUKTŪROS AR ĮSTAIGOS, DIALOGAS

3.4.3.1. 5 straipsnis. Ryšių centrai, struktūros ar įstaigos

Šiuo straipsniu numatomos informavimo, skatinimo ir paramos struktūros ar įstaigos, kurios turi būti įsteigtos nacionaliniu lygmeniu, siekiant padėti ES darbuotojams migrantams bei skatinti, analizuoti ir stebėti darbuotojams ir jų šeimos nariams ES teisės aktais nustatytų teisių taikymą. Tačiau šias funkcijas taip pat gali atlikti esamos įstaigos, kurias valstybės narės, įgyvendindamos ES teisės aktus, įsteigė kovoti su diskriminacija dėl kitų priežasčių, arba agentūros, kurios nacionaliniu lygmeniu atsakingos už žmogaus teisių gynybą arba asmenų teisių apsaugą. Šiuo atveju valstybė narė užtikrina, kad esamai įstaigai būtų skirta pakankamai išteklių papildomoms užduotims vykdyti. Šiuo tikslu ekspertų mokymus galėtų finansuoti Europos socialinis fondas.

Šioms struktūroms arba įstaigoms turėtų būti priskirtos šios funkcijos:

- (a) teikti informaciją visoms susijusioms suinteresuotosioms šalims ir gerinti ES darbuotojų migrantų paramą; nepažeidžiant 4 straipsnyje nurodytų juridinių asmenų teisių, teikti konsultacijas ir pagalbą tariamoms diskriminacijos aukoms, šioms teikiant skundus. Nors kai kuriose šalyse lygybės įstaigos, įsteigtos pagal ES direktyvas dėl kovos su diskriminacija dėl kitų priežasčių, turi teisinę galią ir gali teikti teismui ieškinius, kitose šalyse jos gali tik padėti ieškovui arba teikti pastabas teismui;
- (b) atlikti nepriklausomus tyrimus dėl diskriminacijos dėl pilietybės;
- (c) skelbti nepriklausomas ataskaitas ir rengti rekomendacijas, susijusias su vienuodu požiūriu ir kova su diskriminacija dėl pilietybės;
- (d) skelbti informaciją visais klausimais, susijusiais su ES laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių taikymu nacionaliniu lygmeniu.

Kiekvienai valstybei narei būtų leista pačiai nuspręsti, ar būtina sukurti visai naują struktūrą, ar galima aprašytas užduotis priskirti esamoms įstaigoms, siekiant užtikrinti, kad su diskriminacija būtų kovojama visose valstybėse narėse. Šiuo metu pilietybės klausimai galėtų papildyti devyniolikoje valstybių narių²⁴ veikiančių lygybės įstaigų atsakomybės sritis.

Be to, šiuo straipsniu numatoma esamų ir naujų struktūrų ar įstaigų sąveika su kitomis ES lygmens informavimo, skatinimo ir paramos priemonėmis, pvz., „Jūsų Europa“, SOLVIT, EURES, Europos įmonių tinklu ir vienu bendru informaciniu punktu.

Remtis esamomis struktūromis priimtinau, nes galima pasinaudoti sukauptomis žiniomis ir patirtimi. Taip galima paprasčiau ir lengviau vykdyti veiklą, nes iškilus problemoms išvengiama nesusipratimų ir neaiškumų.

²⁴ AT, BE, BG, EE, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SL, SK, UK. Daugiau informacijos galima rasti prie šio pasiūlymo pridėdamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Iniciatyva, kuria remiami ES darbuotojai migrantai, besinaudojantys savo laisvo judėjimo teisėmis“ (angl. *Initiative to support EU migrant workers in the exercise of their rights to free movement*), 3.1.3 punkte.

3.4.3.2. 6 straipsnis. Dialogas

Šiuo straipsniu reikalaujama, kad valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinių tradicijų ir praktikos, imtųsi reikiamų priemonių, kad skatintų dialogą su socialiniais partneriais ir nevyriausybėmis organizacijomis, kurie pagal jų nacionalinę teisę ir praktiką yra teisėtai suinteresuoti remti kovą su diskriminacija dėl pilietybės.

3.4.4. *IV SKYRIUS. GALIMYBĖ GAUTI INFORMACIJĄ*

3.4.4.1. 7 straipsnis. Informacijos sklaida

Šiuo straipsniu numatoma tinkamai skleisti informaciją apie darbuotojų ir jų šeimos narių teises, susijusias su vienodu požiūriu, nustatytu šia direktyva ir Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniais. Kuo veiksmingesnė visuomenės informavimo ir prevencijos sistema, tuo mažiau reikėtų atskirų priemonių asmens teisėms ginti. Siūloma direktyva leidžiama valstybėms narėms pasirinkti informavimo priemones, tačiau reikalaujama, kad jos teiktų internetinę arba skaitmeninę informaciją kartu su nuorodomis į esamas ES lygmens informavimo priemones, „Jūsų Europa“ ir EURES svetaines.

Tačiau tai galima papildyti bet kuria kita viešojo informavimo veikla, pavyzdžiui nacionalinių ekspertų ir suinteresuotųjų šalių nustatytais geriausios praktikos pavyzdžiais (pvz., informuotumo didinimo kampanijomis arba informavimu konkrečiais klausimais). Be to, skleidžiant informaciją aktyviai galėtų prisidėti socialiniai partneriai, lygybės įstaigos, NVO ir kitos asociacijos.

3.4.5. *V SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*

3.4.5.1. 8 straipsnis. Būtiniausi reikalavimai

Pirma dalis yra standartinė regreso draudimo nuostata, kurioje nurodoma, kad valstybės narės gali būti priėmusios ar pageidauti priimti teisės aktus, kuriais numatoma aukštesnio lygio apsauga, nei ta, kuri užtikrinama siūloma direktyva.

Antroje dalyje aiškiai nurodoma, kad valstybės narės gali savo nuožiūra išplėsti 5 straipsnyje nurodytų įstaigų kompetencijos sritis, kad jos taip pat apimtų visų ES piliečių ir jų šeimos narių, besinaudojančių jų laisvo judėjimo teisėmis, nediskriminavimą dėl pilietybės, kaip įtvirtinta SESV 21 straipsniu ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje²⁵.

Trečioje dalyje numatoma, kad valstybės narės, įgyvendindamos šią direktyvą, neturėtų sumažinti esamo apsaugos nuo diskriminacijos lygio.

3.4.5.2. 9 straipsnis. Perkėlimas į nacionalinę teisę

Valstybių narių reikalaujama priimti būtinas įgyvendinimo priemones per dvejus metus po šios direktyvos įsigaliojimo ir laikytis tam tikrų pranešimo reikalavimų, pavyzdžiui, pranešti Komisijai apie tai, kaip direktyva perkelta į nacionalinę teisę ir daryti nuorodą į direktyvą visose įgyvendinimo priemonėse.

Šiomis aplinkybėmis pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės turėtų prie pranešimų apie perkėlimo

²⁵ OL L 158, 2004 4 30.

priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos šios direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Atsižvelgiant į tai, kad dėl kai kurių šios direktyvų nuostatų, pvz., dėl 5 straipsnyje numatytų struktūrų ar įstaigų kelios valstybės narės jau yra priėmusios kovos su diskriminacija dėl kitų priežasčių teisės aktus, susijusius su ES teisės aktų įgyvendinimu, arba yra įsteigusios agentūras, kurioms nacionaliniu lygmeniu pavesta ginti žmogaus teises arba apsaugoti asmenų teises, remiantis aiškinamaisiais dokumentais būtų galima geriau nustatyti priimtas arba vykdomas konkrečias kovos su diskriminacija dėl pilietybės priemones.

3.4.5.3. 10 straipsnis. Ataskaitos

Ne vėliau kaip po dvejų metų nuo perkėlimo į nacionalinę teisę termino Komisija turi pateikti Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą. Prireikus ji taip pat gali pateikti atitinkamus pasiūlymus dėl tolesnių priemonių. Rengdama direktyvos įgyvendinimo ataskaitą ir įvertindama įgytą praktinę patirtį Komisija taip pat stebės, kaip valstybės narės pasirinko išplėsti 5 straipsnyje nurodytų struktūrų ir įstaigų kompetencijos sritis, kad jos apimtų visų Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių, besinaudojančių savo laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisės aktus, teisę į vienodą požiūrį nediskriminuojant dėl pilietybės.

3.4.5.4. 11 straipsnis. Įsigaliojimas

Tai yra standartinė nuostata, kurioje nurodoma, kad ši direktyva įsigalios kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3.4.5.5. 12 straipsnis. Adresatai

Tai yra standartinė nuostata, kurioje nurodoma, kad direktyva skirta valstybėms narėms.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Tikėtina, kad šis pasiūlymas turės ribotą poveikį Sąjungos biudžetui. Apskaičiuota, kad 2015 m. atliktino vertinimo tyrimo išlaidos neviršys 0,300 mln. EUR ir bus padengiamos iš biudžeto eilutės, pagal kurią finansuojamas laisvas darbuotojų judėjimas, socialinės apsaugos sistemų koordinavimas ir migrantams taikomos priemonės, įskaitant trečiųjų šalių migrantus. Žmogiškųjų išteklių išlaidos (0,131 mln. EUR kasmet) bus finansuojamos pagal daugiamečių finansinės programos 5 išlaidų kategoriją. Išsamesnis paaiškinimas pateiktas prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje pažymoje.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 46 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisės akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁶,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²⁷,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) laisvas darbuotojų judėjimas yra pagrindinė ES piliečių laisvė ir vienas iš pagrindinių Sąjungos vidaus rinkos ramsčių, įtvirtintas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 45 straipsniu. Jos įgyvendinimas yra toliau plėtojamas Sąjungos teisės aktais, kuriais siekiama užtikrinti visišką Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams suteiktą teisių įgyvendinimą;
- (2) laisvas darbuotojų judėjimas taip pat yra svarbus veiksnys kuriant tikrą Sąjungos darbo rinką, nes jis leidžia darbuotojams persikelti iš didelio nedarbo teritorijų į teritorijas, kuriose trūksta darbo jėgos, padeda daugiau žmonių rasti geriau prie jų įgūdžių pritaikytą darbą ir šalina kliūtis darbo rinkoje;
- (3) vadovaudamasis laisvo darbuotojų judėjimo principu kiekvienas pilietis gali laisvai persikelti į kitą valstybę narę dirbti ir tuo tikslu joje apsigyventi. Pagal šį principą darbuotojai apsaugomi nuo diskriminavimo dėl pilietybės, susijusio su užimtumu, darbo užmokesčiu ir kitomis darbo sąlygomis užtikrinant vienodą požiūrį į juos, palyginti su tos valstybės narės piliečiais. Laisvas darbuotojų judėjimas turėtų būti

²⁶ OL C , , p. .

²⁷ OL C , , p. .

skiriamas nuo laisvės teikti paslaugas, kuri apima bendrovių teisę teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje ir šiuo tikslu laikinai į kitą valstybę narę išsiųsti (komandiruoti) savo darbuotojus atlikti būtiną su paslaugų teikimu susijusį darbą;

- (4) dėl darbuotojų ir darbuotojų šeimos narių, besinaudojančių laisvo judėjimo teise, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 45 straipsniu užtikrinamos esminės teisės naudotis šia pagrindine laisve, kaip nurodyta 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje²⁸;
- (5) tačiau veiksmingai užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą vis dar yra didelė problema ir daug darbuotojų labai dažnai nežino savo laisvo judėjimo teisių. Šie darbuotojai ir toliau diskriminuojami dėl pilietybės, kai persikelia iš vienos Europos Sąjungos valstybės narės į kitą. Todėl yra atotrūkis tarp teisės aktų ir jų taikymo praktikos, ir šią problemą būtina spręsti;
- (6) 2010 m. liepos mėn. Komunikate „Užtikrintas laisvas darbuotojų judėjimas. Teisės ir pagrindiniai pokyčiai“²⁹ Komisija nurodė, kad ji nagrinės naujų poreikių ir iššūkių (ypač susijusių su naujomis judumo tendencijomis), su kuriais susiduria ES darbuotojai migrantai ir jų šeimos nariai, sprendimo būdus ir atsižvelgdama į naują bendros rinkos strategiją svarstys, kaip skatinti ir stiprinti veiksmingo vienodo požiūrio į ES darbuotojus ir jų šeimos narius, besinaudojančius laisvo judėjimo teise, principo įgyvendinimo mechanizmus;
- (7) 2010 m. spalio 27 d. ES pilietybės ataskaitoje „Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“³⁰ skirtingą ir netinkamą su laisvo judėjimo teise susijusių Sąjungos teisės aktų taikymą Komisija įvardijo kaip vieną iš pagrindinių kliūčių, kurių Sąjungos piliečiams kyla naudojantis savo teisėmis pagal Sąjungos teisę. Taigi Komisija paskelbė ketinanti imtis veiksmų, kuriais ji „palengvins ES piliečių ir jų šeimos narių iš trečiųjų šalių laisvą judėjimą griežtai užtikrindama ES taisyklių, be kita ko, susijusių su nediskriminavimu, įgyvendinimą, taip pat skatindama gerą praktiką ir geresnį ES taisyklių išmanymą vietoje, taip pat didindama informacijos sklaidos ES piliečiams apie jų teises į laisvą judėjimą mastą“ (2010 m. ES pilietybės ataskaitos veiksmas Nr. 15);
- (8) 2012 m. balandžio 18 d. Užimtumo srities dokumentų rinkinyje (Komisijos komunikatas „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“³¹ Komisija pranešė, kad ji „pateiks teisės akto pasiūlymą, kad geriau remtų (informuotų ir konsultuotų) judžius darbuotojus apie jų teises, nustatytas Sutartyje ir Reglamente Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje“;
- (9) svarbiausias aspektas siekiant apsaugoti darbuotojų teises – tinkamas ir veiksmingas įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas. Netinkamas įgyvendinimas trukdo veiksmingai taikyti šios srities Sąjungos taisykles;

²⁸ OL L 141, 2011 5 27, p. 1.

²⁹ COM(2010) 373 galutinis, 2010 m. liepos 13 d.

³⁰ COM(2010) 603.

³¹ COM(2012) 173 *final*, 2012 m. balandžio 18 d.

- (10) veiksmingiau ir vienodai taikyti Sąjungos laisvo darbuotojų judėjimo taisyklėmis nustatytas teises taip pat reikia tam, kad tinkamai veiktų vidaus rinka;
- (11) reikėtų gerinti Sąjungos laisvo judėjimo taisyklių taikymą ir stebėseną, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai būtų geriau informuojami apie jų teises, padėti jiems įgyvendinti tas teises bei teikti jiems apsaugą, ir kad viešosios valdžios institucijos, viešojo ar privataus sektoriaus darbdaviai nevengtų šių taisyklių;
- (12) siekdamas užtikrinti tinkamą pagrindinių taisyklių dėl darbuotojų teisių laisvai judėti darbo tikslais taikymą ir jų laikymosi stebėseną, valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių, kad apsaugotų darbuotojus nuo diskriminacijos dėl pilietybės ir visų nepagrįstų kliūčių naudotis tokia teise;
- (13) šiuo tikslu tikslinga nustatyti konkrečias taisykles, kad būtų užtikrintas veiksmingas pagrindinių taisyklių, reglamentuojančių laisvą darbuotojų judėjimą, vykdymas, ir siekti geriau ir vienodžiau taikyti Sutarties 45 straipsnį ir Reglamentą (ES) Nr. 492/2011;
- (14) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darbuotojams, kurie patyrė diskriminaciją dėl pilietybės ar jų naudojimąsi laisvo judėjimo teise buvo nepagrįstai apribotas, reikėtų suteikti tinkamas ir veiksmingas teisinės apsaugos ir teisių gynimo priemones. Tokiu atveju, kai valstybės narės numato tik administracines procedūras, jos užtikrina, kad bet koks administracinis sprendimas galėtų būti ginčijamas teisme, kaip nurodyta Chartijos 47 straipsnyje;
- (15) siekiant užtikrinti veiksmingesnę apsaugą, asociacijoms arba juridiniams asmenims turėtų būti suteikta teisė nukentėjusiojo vardu arba jį remiant dalyvauti procesiniuose veiksmuose, jei tai nustato valstybės narės, nepažeidžiant nacionalinių proceso taisyklių, reglamentuojančių atstovavimą ir gynybą teismuose;
- (16) dėl terminų, numatytų 3 straipsnio 2 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje, ir atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo praktiką³², šie terminai turėtų būti tokie, kad jų nebūtų negalima laikyti galinčiais padaryti naudojimąsi Sąjungos laisvo darbuotojų judėjimo teisės aktuose nustatytais teisėmis praktiškai neįmanomą arba pernelyg sudėtingą;
- (17) apsauga nuo diskriminacijos dėl pilietybės savaime sustiprėtų kiekvienoje valstybėje narėje veikiant organizacijoms, kurių kompetencija būtų skatinti vienodo požiūrio principo taikymą, analizuoti problemas, susijusias su piliečių bylomis, tirti galimus sprendimus ir suteikti konkrečią pagalbą Sąjungos darbuotojams, besinaudojantiems savo laisvo judėjimo teisėmis;
- (18) kiekviena valstybė narė gali nuspręsti, ar šios direktyvos 5 straipsnyje nurodytas užduotis priskirti jau veikiančiai įstaigai, atsakingai už platesnius diskriminacijos dėl kitų priežasčių klausimus. Jeigu užduotys pagal 5 straipsnį bus vykdomos išplečiant jau veikiančios įstaigos arba struktūros įgaliojimus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad esamai įstaigai būtų skirta pakankamai išteklių papildomoms užduotims vykdyti, kad ji galėtų veiksmingai atlikti jai anksčiau priskirtas užduotis;

³²

2000 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Preston*, C-78/98, Rink. p. I-03201.

- (19) būtina, kad valstybės skatintų sąveiką su esamomis ES lygmens informavimo ir paramos priemonėmis ir siekiant šio tikslo užtikrintų, kad esamos ar naujai įsteigtos įstaigos žinotų apie teikiamas informavimo ir paramos paslaugas, pvz., „Jūsų Europa“, SOLVIT, EURES, Europos įmonių tinklo ir vieno bendro informacinio punkto paslaugas, jomis naudotųsi ir bendradarbiautų su jų teikėjais;
- (20) valstybės narės turėtų skatinti dialogą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir tarp socialinių partnerių, kuriuo būtų siekiama kovoti su įvairių formų diskriminacija dėl pilietybės;
- (21) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad informacija apie įdarbinimo sąlygas būtų plačiau prieinama kitų valstybių narių darbuotojams, susijusiems darbdaviams ir kitoms suinteresuotosioms šalims;
- (22) valstybės narės turėtų nustatyti, kaip darbdaviai, darbuotojai ir kiti asmenys galėtų lengvai gauti reikiamą informaciją apie šios direktyvos nuostatas ir atitinkamas Reglamento (ES) Nr. 492/2011 nuostatas. Ši informacija taip pat turėtų būti lengvai prieinama svetainėse „Jūsų Europa“ ir EURES;
- (23) šia direktyva nustatomi būtiniausi reikalavimai, tokiu būdu suteikiant valstybėms narėms galimybę nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas. Valstybės narės taip pat turi galimybę išplėsti organizacijų, kurioms priskirtos su Sąjungos darbuotojų migrantų apsauga nuo diskriminacijos dėl pilietybės susijusios užduotys, kompetencijos sritis, kad jos apimtų visų Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių, besinaudojančių savo laisvo judėjimo teise, teisę į vienodą požiūrį nediskriminuojant jų dėl pilietybės, kaip įtvirtinta SESV 21 straipsniu ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje³³. Šios direktyvos įgyvendinimas neturėtų būti priežastis pateisinti kiekvienoje valstybėje narėje vyraujančios padėties pablogėjimą;
- (24) veiksmingas šios direktyvos nuostatų įgyvendinimas reiškia, kad valstybės narės, patvirtindamos atitinkamas priemones, kuriomis įgyvendinami jų įsipareigojimai pagal šią direktyvą, turėtų daryti nuorodą į šią direktyvą arba tokią nuorodą daryti oficialiai skelbiant įgyvendinimo priemones;
- (25) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (26) pasibaigus pakankamam laikotarpiui nuo šios direktyvos įgyvendinimo, Komisija turėtų parengti jos įgyvendinimo ataskaitą, kurioje visų pirma įvertintų galimybę prireikus pateikti pasiūlymą, kuriuo būtų siekiama užtikrinti geresnį Sąjungos laisvo judėjimo teisės aktų vykdymą;

³³ OL L 158, 2004 4 30.

- (27) šioje direktyvoje atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma dėl laisvės pasirinkti profesiją ir teisės dirbti (15 straipsnis), teisės į nediskriminavimą (21 straipsnis, ypač 2 dalis dėl nediskriminavimo pilietybės pagrindu), teisės į kolektyvines derybas ir kolektyvinius veiksmus (28 straipsnis), tinkamų ir teisingų darbo sąlygų (31 straipsnis), teisės laisvai judėti ir apsigyventi (45 straipsnis) ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis). Ji turi būti įgyvendinta atsižvelgiant į šias teises ir principus;
- (28) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. nustatyti tinkamų nuostatų, priemonių ir kontrolės mechanizmų, reikalingų siekiant geriau ir vienodžiau praktiškai įgyvendinti ir vykdyti Sutartimi ir Reglamentu (ES) Nr. 492/2011 nustatytas teises, bendrą sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomų veiksmų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis Dalykas

Šia direktyva nustatomos nuostatos, skirtos padėti vienodai taikyti ir praktiškai įgyvendinti teises, suteiktas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 45 straipsniu ir 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje 1–10 straipsnių nuostatomis.

2 straipsnis Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma šiems laisvo darbuotojų judėjimo aspektams:

- (a) galimybėms įsidarbinti;
- (b) įdarbinimo ir darbo sąlygoms, ypač susijusioms su darbo užmokesčiu ir atleidimu iš darbo;
- (c) galimybėms naudotis socialinėmis ir mokesčių lengvatomis;
- (d) narystei profesinėse sąjungose;
- (e) galimybėms mokytis;
- (f) galimybėms gauti būstą;
- (g) galimybėms darbuotojų vaikams naudotis švietimo sistema.

II SKYRIUS VYKDYMAS

3 straipsnis Teisių apsauga, teisių gynimo priemonės, terminai

1. Valstybės narės užtikrina, kad vykdant Sutarties 45 straipsniu ir Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniais nustatytus įsipareigojimus, visiems darbuotojams ir jų šeimos nariams, manantiems, kad jie patyrė ar patiria nepagrįstus jų laisvo judėjimo teisės ribojimus, arba manantiems, kad jiems nebuvo taikomas vienodo požiūrio principas, būtų prieinamos teisminės ir (arba) administracinės procedūros, įskaitant, kai jos mano, kad tai tinkama, taikinimo procedūras, net pasibaigus tariamai diskriminaciniams santykiams.

2. Šio straipsnio 1 dalis taikoma nepažeidžiant nacionalinių taisyklių, susijusių su šių teisių įgyvendinimo terminais. Šie terminai yra tokie, kad jų negalima laikyti galinčiais padaryti

naudojimąsi Sąjungos teisės nustatytais teisėmis praktiškai neįmanomą ar pernelyg sudėtingą.

4 straipsnis

Asociacijų, organizacijų ar kitų juridinių asmenų veiksmas

1. Valstybės narės užtikrina, kad asociacijos, organizacijos ar kiti juridiniai asmenys, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra teisėtai suinteresuoti, kad būtų užtikrintas šios direktyvos nuostatų laikymasis, gali darbuotojo ir jo šeimos narių vardu arba jį remdami jam sutinkant dalyvauti Sutarties 45 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniuose direktyvoje nustatytų teisių vykdymui užtikrinti numatytoje teisminėje ir (arba) administracinėje procedūroje.

2. Šio straipsnio 1 dalis taikoma nepažeidžiant nacionalinių taisyklių, susijusių su šių teisių įgyvendinimo terminais. Šie terminai yra tokie, kad jų negalima laikyti galinčiais padaryti naudojimąsi Sąjungos teisės nustatytais teisėmis praktiškai neįmanomą ar pernelyg sudėtingą.

III SKYRIUS

VIENODO POŽIŪRO SKATINIMAS, STRUKTŪROS, ĮSTAIGOS, DIALOGAS

5 straipsnis

Struktūros, įstaigos

1. Valstybės narės paskiria struktūrą, įstaigą arba įstaigas, kurios skatintų, analizuotų, stebėtų ir remtų vienodo požiūrio principo taikymą visiems darbuotojams ar jų šeimos nariams nediskriminuojant dėl pilietybės, ir suteikia jų veiklai užtikrinti būtinas priemones. Šios įstaigos gali priklausyti agentūroms, kurios nacionaliniu lygmeniu siekia panašių tikslų, tačiau apima įvairesnių formų diskriminaciją. Šiuo atveju valstybės narės užtikrina, kad esamai įstaigai būtų skirta pakankamai išteklių papildomoms užduotims vykdyti, kad ji galėtų veiksmingai atlikti jai anksčiau priskirtas užduotis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šios įstaigos būtų įgaliotos:

- (a) nepažeidžiant darbuotojų ar jų šeimos narių bei 4 straipsnyje nurodytų asociacijų, organizacijų ar kitų juridinių asmenų teisių, teikti nepriklausomą teisinę ir (arba) kitokią pagalbą darbuotojams ar jų šeimų nariams, šiems teikiant skundus;
- (b) atlikti nepriklausomus tyrimus dėl diskriminacijos dėl pilietybės;
- (c) skelbti nepriklausomas ataskaitas ir rengti rekomendacijas visais klausimais, susijusiais su tokia diskriminacija;
- (d) skelbti informaciją visais klausimais, susijusiais su ES laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių taikymu nacionaliniu lygmeniu.

3. Valstybės narės užtikrina, kad esamos ar naujai įsteigtos įstaigos žinotų apie esamas ES lygmens informavimo ir paramos paslaugas, pvz., „Jūsų Europa“, SOLVIT, EURES, Europos

įmonių tinklo ir vieno bendro informacinio punkto paslaugas, šiomis paslaugomis naudotųsi ir bendradarbiautų su jų teikėjais.

6 straipsnis
Dialogas

Valstybės narės skatina dialogą su atitinkamomis nevyriausybėmis organizacijomis ir socialiniais partneriais, kurie pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką yra teisėtai suinteresuoti remti kovą su diskriminacija dėl pilietybės skatinant laikytis vienodo požiūrio principo.

IV SKYRIUS
GALIMYBĖ GAUTI INFORMACIJĄ

7 straipsnis
Informacijos sklaida

1. Valstybės narės užtikrina, kad visoje jų teritorijoje atitinkamiems asmenims tinkamomis priemonėmis būtų pranešta apie pagal šią direktyvą priimtas nuostatas ir jau galiojančias susijusias Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsnių nuostatas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų teikiama aiški, lengvai prieinama, išsami ir atnaujinta informacija apie Sąjungos laisvo darbuotojų judėjimo teisės aktais nustatytas teises. Ši informacija taip pat turėtų būti lengvai prieinama svetainėse „Jūsų Europa“ ir EURES.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8 straipsnis
Būtiniausi reikalavimai

1. Valstybės narės gali priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios yra palankesnės vienodo požiūrio principui nei tos, kurios nustatytos šioje direktyvoje.

2. Valstybės narės gali numatyti, kad būtų išplečiamos 5 straipsnyje nurodytų struktūrų ir įstaigų, atsakingų už vienodo požiūrio į visus darbuotojus ar jų šeimos narius taikymo jų nediskriminuojant dėl pilietybės skatinimą, analizę, stebėseną ir paramą, kompetencijos sritys, kad jos taip pat apimtų visų ES piliečių ir jų šeimos narių, besinaudojančių savo laisvo judėjimo teise, teisę į vienodą požiūrį nediskriminuojant jų dėl pilietybės, kaip įtvirtinta SESV 21 straipsniu ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje.

3. Šios direktyvos įgyvendinimas jokiais aplinkybėmis nėra pakankamas pagrindas sumažinti bendrą darbuotojų apsaugos lygį tose srityse, kurioms ji taikoma, ir nepažeidžia valstybių narių teisės atsižvelgti į padėties pasikeitimą ir priimti įstatymus bei kitus teisės aktus, kurie skiriasi nuo teisės aktų, galiojusių pranešimo apie šią direktyvą dieną, jei jie atitinka šios direktyvos nuostatas.

9 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [dveji metai po šios direktyvos įsigaliojimo, konkrečią datą turi įrašyti OPOCE]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.
2. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

10 straipsnis
Ataskaitos

Ne vėliau kaip po dvejų metų nuo perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą, kad prireikus būtų pasiūlyti reikiami pakeitimai.

11 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

12 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatomas (-i) valdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistemos
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių finansinis įnašas*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis pasiūlymas Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje³⁴

Užimtumas, socialinis dialogas

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**³⁵

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslai

1.4.1. *Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)*

Padėti siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų:

- stiprinti dalyvavimą darbo rinkoje,
- kurti saugią, lanksčią ir judrią Europos darbo rinką,
- skatinti socialinę ir ekonominę sanglaudą.

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla*

2 konkretus tikslas (EMPL):

Skatinti geografinį ir profesinį darbuotojų judumą Europoje siekiant įveikti laisvo judėjimo kliūtis ir padėti sukurti tikrą Europos darbo rinką.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

³⁴ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

³⁵ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

Pasiūlymu siekiama geriau praktiškai taikyti ir vykdyti laisvo judėjimo teises, kovoti su diskriminacija dėl pilietybės ir mažinti darbuotojams migrantams vis dar kylančias kliūtis.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Atliekant stebėseną bus naudojami keli rodikliai: tiek kiekybiniai (pvz., skundų skaičius arba informuotumo didinimo laipsnis), tiek kokybiniai (direktyvos taikymo ir laisvo judėjimo teisės aktų ataskaitos). Paramos įstaigos, įsteigtos pagal šį direktyvos pasiūlymą, taip pat atliks stebėsenos vaidmenį ir galės pateikti daugiau kokybiškų duomenų apie diskriminaciją dėl pilietybės.

Be to, Komisija ketina įvertinti šios direktyvos poveikį šiais būdais:

- Komisijos tarnybos kartu su Laisvo darbuotojų judėjimo patariamuoju komitetu sistemingai vertins laisvą darbuotojų judėjimą;
- praėjus 2 metams nuo perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos pateiks ataskaitą;
- vertins paramos įstaigų ir asociacijų veiklą;
- vertins, ar direktyva lėmė teigiamų pokyčių;
- nustatys sunkumus, kuriuos patiria lygybę remiančios įstaigos, asociacijos ir organizacijos.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Siūloma direktyva siekiama gerinti ir stiprinti praktinį ES laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių (SESV 45 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsnių, susijusių su galimybėmis įsidarbinti, užimtumu ir darbo sąlygomis) taikymą ir vykdymą. Numatant konkrečias informavimo ir konsultacijų priemones ir mechanizmus, šia direktyva tuo pačiu užtikrinama, kad būtų veiksmingiau praktiškai naudojamos šiomis teisėmis, siekiant mažinti diskriminaciją dėl pilietybės ir padėti šalinti nepagrįstas kliūtis, kylančias laisvam darbuotojų judėjimui, kuris yra vienas iš svarbiausių vidaus rinkos realizavimo komponentų.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Nustatytos problemos yra susijusios su tikslais, išdėstytais Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 45 straipsnyje. Siekiant išspręsti šias problemas, esama teisinė sistema, praktiškai taikomi ir vykdomi teisės aktai bei ankstesni bandymai spręsti esamas problemas taikant neprivalomas priemones buvo nepakankami. Todėl esamas problemas būtina spręsti ES lygmeniu, kad būtų geriau pasiekti Sutarties tikslai.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Ankstesni bandymai spręsti problemas praktiškai įgyvendinant ir vykdant ES laisvo darbuotojų judėjimo teisės aktus, visų pirma Reglamentą (ES) Nr. 492/2011, su teisėkūra nesusijusiomis priemonėmis nepasiekė savo tikslų. Šios problemos buvo nagrinėjamos 2002 m. ir 2010 m. Komisijos pranešimuose dėl teisės aktų aiškinimo. Atitinkamuose pranešimuose atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką pateikta daugiau paaiškinimų valstybėms narėms. Tačiau atlikus ES laisvo judėjimo teisės aktų taikymo stebėseną, nustatyta, kad visada būdavo daug trūkumų. Nuo 2010 m. spalio mėn. Komisija pradėjo kelis problemų, kurias patiria ES darbuotojai, besinaudodami savo laisvo judėjimo

teise, *ex-post* vertinimo tyrimus. Apsvarstęs dvi nepriklausomas ekspertų tinklo ataskaitas dėl laisvo darbuotojų judėjimo, Laisvo darbuotojų judėjimo patariamasis komitetas padarė išvadą, kad valstybėse narėse teisei į vienodą požiūrį dėl pilietybės retai suteikiama to paties lygio apsauga ir garantijos kaip teisei į vienodą požiūrį dėl kitų priežasčių (rasės, lyties ir pan.). Daugumoje valstybių narių ES darbuotojai prilyginami labiau trečiosios šalies nei atitinkamos šalies piliečiams. Be to, jei diskriminacijos dėl pilietybės atvejais jie kartais pasinaudoja šiomis garantijomis ir parama, tai yra dėl platesnio nacionalinės teisės aktų aiškinimo, kuriame pilietybė sulyginama su etnine kilme. Todėl apsaugą nuo diskriminacijos dėl pilietybės būtina stiprinti.

Siekdamas parengti poveikio vertinimą, 2012 m. nepriklausomas konsultantas atliko *ex-ante* vertinimo tyrimą.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pagrindinės teisės. Pasiūlymas suderintas su ES pagrindinių teisių strategija, COM(2010) 573 galutinis.

Strategija „Europa 2020“. Ši iniciatyva padės sukurti darbo vietų pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją („Europa 2020“).

Bendrosios rinkos aktas. Pasiūlymu bus pirmiausia siekiama palengvinti laisvą darbo jėgos judėjimą ir prisidėti prie geresnio vidaus rinkos veikimo. Tai padės geriau subalansuoti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą, nes daugiau žmonių galės rasti jų įgūdžius atitinkantį darbą ir bus šalinamos kliūtys Europos darbo rinkoje.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]

☒ Finansinis poveikis nuo 2013 m. iki 2020 m.

Direktyvos įgyvendinimo trukmė neribojama, tačiau jos įgyvendinimas bus įvertintas po dvejų metų pasibaigus perkėlimo į nacionalinę teisę terminui.

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

– Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2013 m. iki 2014 m.,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³⁶

☒ Komisijos vykdomas **tiesioginis centralizuotas valdymas**

³⁶ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

☐ **Netiesioginis centralizuotas valdymas**, vykdomo užduotis perduodant:

- ☐ vykdomosioms įstaigoms
- ☐ Bendrijų įsteigtoms įstaigoms³⁷
- ☐ nacionalinėms viešojo sektoriaus arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms
- ☐ asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Decentralizuotas valdymas** kartu su trečiosiomis šalimis

☐ **Jungtinis valdymas** kartu su tarptautinėmis organizacijomis (**nurodyti**)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Dvejus metus po perkėlimo termino bus atliekamas nuolatinis vertinimas. Pagrindinis šio vertinimo tikslas – įvertinti pirminį direktyvos efektyvumą. Priėmus šioje direktyvoje numatytas įgyvendinimo priemonės, susijusias su informavimu ir konsultacijomis, daug dėmesio bus skiriama ES laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių vykdymo ir veiksmingumo gerinimui. Šį vertinimą atliks Komisija, padedama išorės ekspertų. Vertinimo sąlygas parengs Komisijos tarnybos. Suinteresuotosios šalys bus informuojamos ir prašomos pateikti pastabas dėl vertinimo projekto pasitelkiant Laisvo darbuotojų judėjimo patariamąjį komitetą ir bus reguliariai informuojamos apie vertinimo pažangą ir rezultatus. Vertinimo išvados bus skelbiamos viešai.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Ribota rizika dėl nedidelio finansinio poveikio.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Bus taikomos standartinės rizikos mažinimo priemonės.

³⁷

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Bus taikomos standartinės rizikos mažinimo priemonės.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašymas.....]	DA / NDA (38)	ELPA šalių ³⁹	šalių kandidačių ⁴⁰	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
1	– Laisvas darbuotojų judėjimas, socialinių apsaugos sistemų koordinavimas	DA	TAIP	Ne	Ne	NE

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
	[XX.YY.YY.YY.]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

³⁸ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁴⁰ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	1	Tvarus augimas (nuo 2014 m.: pažangus ir integracinis augimas)
---	----------	---

EMPL GD ⁴¹			2013 m. ⁴²	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai											
04.030500	Išsipareigojimai	(1)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Mokėjimai	(2)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis ⁴³											
IŠ VISO asignavimų, skirtų EMPL GD	Išsipareigojimai	=1+1a+3	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Mokėjimai	=2+2a+	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300

⁴¹ Daugiau informacijos apie bendrą VRI finansavimą žr. COM(2011) 522 galutinis (pasiūlymas dėl VRI reglamento).

⁴² N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁴³ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

		3									
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Išsipareigojimai	(4)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Mokėjimai	(5)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)									
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Išsipareigojimai	=4+ 6	0	0	0,300	0	0	0	0	0	0,300
	Mokėjimai	=5+ 6	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	0,300

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	5	„Administracinės išlaidos“								
---	----------	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
EMPL GD										
• Žmogiškieji ištekliai		0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
• Kitos administracinės išlaidos										
IŠ VISO EMPL GD	Asignavimai	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
	Mokėjimai	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			2013 m.		2014 m.		2015 m.		2016 m.		2017 m.		2018 m.		2019 m.		2020 m.		IŠ VISO	
	REZULTATAI																			
	Rezultato rūšis ⁴⁴	Viduti nės rezult ato išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaid os	Rezultatų skaičius	Išlaid os	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaid os	Skai čius	Išlaid os	Skai čius	Išlaidos
2 KONKRETUS TIKSLAS ⁴⁵ skatinti geografinį ir profesinį judumą																				
Vertinimas, kurį atliks Komisija, padedama ekspertų,	Teigiamo poveikio ir nustatytų uždavinių vertinimas	0, 300										1	0,300							
1 konkretaus tikslo tarpinė suma												1	0,300							

⁴⁴ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁴⁵ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

IŠ VISO IŠLAIDŲ											1	0,300						
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	-------	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2013 m. ⁴⁶	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
--	--------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA									
Žmogiškieji ištekliai	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
Kitos administracinės išlaidos									
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁴⁷									
Žmogiškieji ištekliai									
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos									
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ									

⁴⁶ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁴⁷ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	1,048
---------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikaisiais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtujų tikslumu)

	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)								
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės) (1 AD)	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000
XX 01 01 02 (Delegacijos)								
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalentas)⁴⁸								
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto) (1 SNE)								
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto) (0,5 CA)								
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)								
XX 01 04 yy 49	– būstinėje ⁵⁰							
	– delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE — netiesioginiai moksliniai tyrimai)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE — tiesioginiai moksliniai tyrimai)								
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)								
IŠ VISO	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000

⁴⁸ CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“). VD – vietinis darbuotojas; SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas.

⁴⁹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁵⁰ Būtina struktūriniams fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikūs finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai (1 AD)	perkėlimo į nacionalinę teisę stebėseną, pažeidimo nagrinėjimo procedūra, kvietimas teikti paraiškas/dalyvauti konkurse, administracinio bendradarbiavimo koordinavimas

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. daugiametes finansines programas
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

Paaikškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁵¹

Paaikškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- ☒ Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	...atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								

⁵¹ žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų metų biudžeto asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵²					atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą stulpelių skaičių (žr. 1.6 punktą)	
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai			
Straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁵² Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.